

ZA KUBŁARKI
A KUBŁARJOW

Lutki

1 2015

Zaběra z memohru cycakow

materjal:

- wubrane kartki z memohru cycakow (na př. wowca, tiger, psyk, myš, elefant, džiwe swinjo, wopica, bruny bar)
- po potrjebje dalše wobłubowane zwérječe kartki (waka, kón, žaba, rapak, kóčka, kokoš, wosoł, wujk, sowa atd.)

hdže:

- w sportowej rumnosći abo we wulkim rumje

wotběh:

Połožće kartki zakryte na špundowanje a zesydajće so z džěćimi wokoło nich do kruha. Prašejeće so džěći, kotre zwérjata znaja a kajke zwuki činja. Pohonjujće je runjež, zo bychu při tym zwuk a pohiby zwérječa napodobnjeli. Nětko smě po rynku kózde džěćo kartku wotkryć. Pytajće zhromadnje za wotmoławami na slědowace prašenja:

- Kotre zwérjo widźimy na kartce?
- Móže płuwać, lětać, skakać abo łazyć?
- Kajke zwuki zwérjo čini?

Na to smě kózde džěćo swoje zwérjo předstajić. Jeli je džěćo jara spłoshiwe, móža jemu při tym druhe pomhać.

wariant 1:

Kózde džěćo wupyta sej zwérjo a stupi so pódla wotpowdneje kartki. Nětko namołówće jednotliwe »zwérjata« – wotpowdne džěći smědza so potom na př. kaž psyk pohibować. Jako přichodne smědza so wjacore zwérjata pohibować.

wariant 2:

Za tutu wariantu trjebaće chiffonowe rubiško abo hinaši »kuzłarski srědk«. »Zakuzlajće« kózde džěćo do druhego zwérječa. Při tym machajće z rubiškom a prajće kuzłarske hrónčko: »Kuzłarske rubiško – zakuzlaj džěćatko!« abo »Kuzłarski kiješko – nakuzlaj zwérjatko!«. Nětko napodobnja džěćo tute zwérjo. Njezabudzće na kóncu zwérjata zaso wróćo skuzlać!

warianta 3:

Rozdželće džěćom kartki cycakow w porikach. Nětko maja džěći swojego partnera namakać. K tomu běhaja po rumnosći a napodobnjeja při tym zwuk abo pohib zwěrjeća.

lit.: časopis »klein&groß« 09/14

Słódka dobrota:

Ze słódkosćemi, kaž na př. gumijowe zwěrjatka abo poprijancy, móžeće z džěćimi mjena zwěrjatow wospjetować. Zwučować hodža so sady kaž »Daj mi prošu / Ja chcu prošu ... (wopicu, elefanta, ...).« Tež barby móžeće tak trenować.

Schowane kartki

Z wobrazowymi kartkami hodža so pěstowarskim džěćom njekomplikowanje a lochce nowe słowa nauučić, pasiwnje kaž tež aktiwnje. Mała hra

hodži so přeco zaso zahrać a njetrjeba so wulce přihotować. Njewubjerće pak přewjele nowych słowow. Doporučujemy, spočatnje jenož štyri nowe wobrazki (= štyri nowe słowa) zawjesć. Jako prěnje mjenujće džěćom nowe słowa a wospjetujće je z nimi zhromadnje. Prajće jim, zo maja sej wobrazy dokladnje wobhladać a spomjatkować. Potom so kartki zakryja. Nětko pokazajće na wěstu kartku a prašejeće so džěći, kotre zwěrjo so pod njej chowa. Druha móžnosć je, zo so džěći prašeće, hdže so na př. wopica chowa, a wone Wam wotpowědnú kartku pokazaja.

»Mały abejcej cycakow« móžeće sej w Rěčnym centrumje WITAJ w Budyšinje (tel. 03591 550 400) za škitnu płaćiznu we wysokosći 5,00 € kupić.
(skazanske čo.: P-0/160/09).

Z aktualnymi Lutkami smy Wam přepodali hru »Memohra cycakow«, kotař wobsahuje wobrazy 30 zwěrjatow. Zhromadžene su tu domoródne zwěrjata kaž džiwe swinjo, myš abo wowca, ale tež eksotiske kaž okapi, girafa abo fenek. Wšitke zwěrjata namakaće tež w małym rjadowaku »Mały abejcej cycakow«, kotryž je před někotrymi lětami Rěčny centrum WITAJ jako didaktiski material wudał. Wón wobsahuje zajimawe informacie k wšelakim zwěrjatam w džěćom wotpowědowacej rěci. W małym słowničku podawaja so němske zapřijeća k mjenje znatym serbskim słowam.

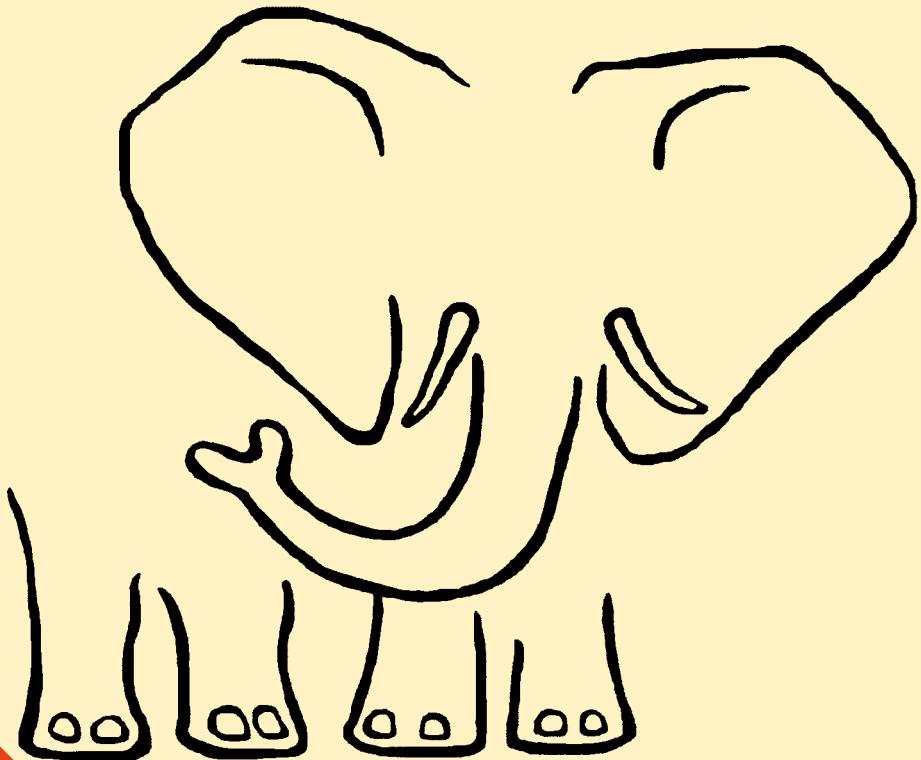
Šěrak

Zwěrjo, kotrež pytam ja,
jara wulkej wuši ma.
Rady z nimaj wjechluje,
hdyž přečoplo jemu je.

Podobnje kaž skalina
wón wšak druhdy wupada.
Tołste nohi, bodźakaj –
tajki tepta přez naš kraj.

Z dołhej trubu zatrubi
tołstokóžnik hoberski.
Kotre to nětk zwěrjo je,
kiž tam bydli w Africe?

Weronika Butendeichowa

Stare hrónčka a hódančka nowe napisane

rymy

pčołka

Do wšich kwětkow pohlada;
zynči sebi do džěla;
tež hdyž njihdy njewari,
słódku wěcku dari ēi.

koza

Dołtu brodu wona ma,
żenje pak so njetruha.

sowa

Wona pójmje derje widži,
běły džeń a słónčko hidži.

husyca

W sněhu chodži bosoſy,
z poslešćom so nosy.

swinjo

So w błóće a wšich Łužach wała,
a tola sej joh k jědži chwala.

baćon

Tón knjez ma škörne čerwjene,
wysoko lěta w powětře.
Tež stupa hordy přez łuku,
sej pyta žabu, ješčelcu.

hódančka

žurk

Kotry hromadžak ma
w kóždym licu měšk?

šlink

Kotre zwěrjo nosy
swój dom ze sobu?

kokoš

Štó njese, hačrunjež sedži?

ryba

Štó we wodźe hubu
šíeročo wočinja,
ale so żenje njezasrěbnje?

łastojčka

Kotry ptačk je dobry muler?

pawk łóji muchi

Kotry wosomnohačk
sebi šesćnohački
ze sycu łóji?

kón z jécharjom

Štó ma šesć nohow,
hačrunjež jenož
na štyrjoch běha?

po: Jan Radyserb – Wjela. Worješki. 1956

Didaktiski material za kubtarki

Bajki a powěsće za jemišćo

20 sceniskich hrow za džěći w pěstowarskej a zakladnošulskej starobje

škitna płaćizna: 3,00 €
skaz. čo.: P-0/213/12

Mały abejcej cycakow

leksikon 52 domorodnych a eksotiskich zwěrjatow z wobrazami
škitna płaćizna:
5,00€
skaz. čo.: P-0/160/09

material za rěčne kubljanje w pěstowarni ze zwučowanjem a hrami
škitna płaćizna: 5,00 €
skaz. čo.: P-0/110/07-1

Mój pisany předšulski zešiwk

znučowanja a zaběry za předšulské džěći k wšelakim wučbnym wobłukam
škitna płaćizna: 1,50 €
skaz. čo.: P-0/110/13-2

Mój pisany znučowanski zešiwk

znučowanja a zaběry za předšulské džěći k wšelakim wučbnym wobłukam
škitna płaćizna: 1,50 €
skaz. čo.: P-0/228/14

Sčěhowacy material je so w Rěčnym centrumje WITAJ wuwił a móže so pod tel.: 03591 550 400 faks: 03591 550 375 e-mail: witaj-bautzen@sorben.com skazać:

Narodninski kalender

škitna płaćizna: 2,50 €
skaž. čo.: L-0/163/09

Sadowa łuka

mapa z materialom k žiwjen-skemu rumej sadowa łuka
škitna płaćizna: 5,00 €
skaz. čo.: L-0/34/06-1

Tři džiwiadłowe hry

Wórše Wičazoweje

- Džěćaca serbska kwasna rewija
skaž. čo.: L-1/144/09-1
- Torta za šulskich nowačkow
skaž. čo.: L-0/104/07-1
- Je słonco wusnyło?
skaž. čo.: L-0/187/11-1

WITAJ – ein Geschenk für Ihr Kind

wabjenska brošura k dwurěč-nemu kubljanju po modelu WITAJ
skaz. čo.: P-0/180/11-2

WITAJ-film

8-mjeřínski wabjenski film wo dwurěčnym kubljanju po modelu WITAJ
skaž. čo.: P-0/113/07

Witko

naručna klanka a didaktiska
mapa z 10 scenami k wužiwanju
we WITAJ-skupinach
škitna płaćizna: 10,00 €
skaz. čo.: P-0/102/06

Wopismo

pisane wopismo za dźěći, kotrež
so serbskorečne kublaja

Zběrka hrow

4 kóštkowe hry ze
serbskimi wobsahami
skaz. čo.: P-0/101/06

Sportowe plakaty

tři A2 plakaty
za sportowu zaběru
skaz. čo.: P-0/171/10

Zběrka materialijow za kublarki (I)

rjadowak z hrami, spěwami
a zaběrami za wužiwanje w
serbskorěčnych skupinach
škitna płaćizna: 10,00 €
skaz. čo.: P-0/124/08

Žorty za dźěći

zběrka žortow w serbskej rěci
za dźěći
skaz. čo.: L-0/104/07-1

Kolenkowe knižki

Při čitanju džerži kublarka knižku w A4-formaće na klinje, tak zo dźěći
wotprědka wulkí wobraz widža a wona wotzady tekſt.

Džowka wódneho muža

skaz. čo.: P-0/200/12hs.

Mój mały ptačk

skaz. čo.: P-0/257/14

Klanka Rjanka

skaz. čo.: P-0/67/04-1

Piraća

skaz. čo.: P-0/151/09

Knjeni Móškowa

skaz. čo.: P-0/181/10

Pokład Lutkow

skaz. čo.: P-0/199/12

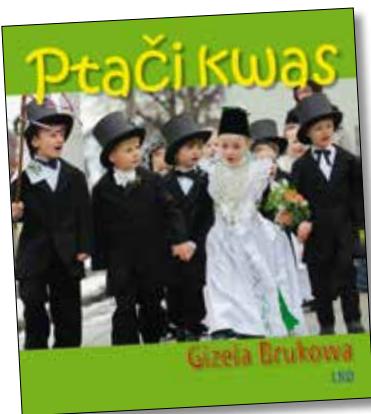
Kosmodej

skaz. čo.: P-0/182/10hs.

Zubny čerćik Zubolak

skaz. čo.: P-0/216/13

Ptači kwas

Gisela Brukowa
rěč: hornjoserbsce
12,90 €

»Kóžde lěto wjesele ptači kwas nam přinjese«, tak zaklinčí kóždolétnje 25. januara po wšej dwurěčnej Łužicy, hdyz zawdatej sej sroka a hawron ruce. Ptački kwasuja a džěči w pěstowarnjach a šulach swjeća z nimi. Kak pak je nałożk scyła nastāł? Čehodla stejitej runje sroka a hawron w srđdzišću? Kotre spěwy so spěwaja abo kak paslimy sej pysk a křidleše? Na tute a dalše prašenja kołówokoło přihotow a pěstowanja nałożka doma, w pěstowarni abo w šuli awtorka kompetentnje a zrozumliwje wotmoľwja.

Vogelhochzeit • Ptači kwas

Gisela Bruck
Sprache: deutsch
12,90 €

Wenn am 25. Januar Kinder als Vögel verkleidet und in einen Hochzeitszug gereiht in den Dörfern und Städten der Lausitz unterwegs sind, so weiß ein jeder Alteingesessene – gefeiert wird das traditionelle Fest der Vogelhochzeit. Was hat es mit der »sroka« (Elster) und dem »hawron« (Saatkrähe) als Hochzeitspaar auf sich? Wie ist der Brauch entstanden und welche Lieder singt man mit den »kleinen Vögeln«? Wie erfreut man die Vögel im Winter oder wie bastelt man einen Schnabel, Flügel und festliche Dekorationen? Auf all diese und viele andere Fragen rund um das Gestalten und Feiern der Vogelhochzeit zu Hause oder in Kinder-einrichtungen gibt die Volkskundlerin Gisela Bruck kompetent und ausführlich Antwort.

Zo by so lěpje čitało, wužiwamy we wěstych padach jenož žónske pomje-nowanja, na př. kubłarka. So wě, zo su tež přeco mužojo wotpowědnego powołanskeho stawa měnjeni.

Lutki – 14. lětník

wuchadź 4 króć wob lěto

cytlowne zhotowjenje: Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z.t.,
Rěčny centrum WITAJ

hlowna zamołwita: Weronika Butendeichowa

fota: Fam. Kienast (titulak); RCW (str. 2, 3, 6, 7)

ilustracie: Martina Gollnick

Rěčny centrum WITAJ, Pôstowe naměsto 2, 02625 Budyšin,

telefon: (0 35 91) 55 04 00, e-mail: witaj-bautzen@sorben.com